

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอำนาจเจริญ

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 1,975,780 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 1,348,515 ไร่ (68 % ของพื้นที่ทั้งหมด)

เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1,071,578 ไร่

พืชไร่ 179,408 ไร่

ไม้ผล ไม้ยืนต้น 94,460 ไร่

พืชผัก 3,070 ไร่

พื้นที่เกษตรที่พัฒนาด้านชลประทานแล้ว 314,332 ไร่ คิดเป็น 24.18 % ของพื้นที่การเกษตร

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 14.768 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 29.54 % ของความจุ ณ 29 เมษายน 2568

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 ถึง 29 เมษายน 2568 เฉลี่ย 40.6 มม.

3) ผลการจัดสรรน้ำ ปี 2568 จำแนก 4 ด้าน ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 67 – 10 เมษายน 2568

ความต้องการใช้น้ำ ปี 2567/2568	การเกษตรกรรม (ล้าน ลบ.ม.)	อุปโภค-บริโภค (ล้าน ลบ.ม.)	รักษาระบบนิเวศ (ล้าน ลบ.ม.)	อื่นๆ (ล้าน ลบ.ม.)	รวม (ล้าน ลบ.ม.)
แผน	4.364	2.289	1.012	4.307	11.971
ผล	4.319	1.403	0.219	2.051	7.992

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

ชนิดพืช

4.1 ข้าว พื้นที่ 1,079,675 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 337,140 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 742,536 ไร่

4.2 ยางพาราพื้นที่ 50,166 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 48,262 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 1,903 ไร่

4.3 มันสำปะหลัง พื้นที่ 104,380 ไร่ แยกเป็น

-พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 67,374 ไร่

-พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 37,006 ไร่

4.4 อ้อยโรงงาน พื้นที่ 65,026 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 63,479 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 1,547 ไร่

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด GPP ปี 2565

GPP จังหวัดมีมูลค่า 22,928 ล้านบาท (ลำดับที่ 76 ของประเทศ ลำดับที่ 20 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

GPP ภาคการเกษตร 6,725 ล้านบาท (คิดเป็น 29.33 %) อัตราการขยายตัว 5.15

รายได้/ครัวเรือนเกษตร 84,940 บาท/ครัวเรือน/ปี

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2565/65 โดยแยกเป็น
 - 1.1) ข้าวเจ้าหอมมะลิ จำนวน 331,082 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 359 ก.ก./ไร่)
 - 1.2) ข้าวเหนียว กข 6 จำนวน 43,693 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 354 ก.ก./ไร่)
- 2) มันสำปะหลัง จำนวน 337,948 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 3,204 ก.ก./ไร่)
- 3) ยางพารา จำนวน 17,866 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 206 ก.ก./ไร่)
- 4) อ้อยโรงงาน จำนวน 197,626 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 8,790 ก.ก./ไร่)
- 5) ปาล์มน้ำมัน จำนวน 6,672 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 1,278 ก.ก./ไร่)

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

1) ไก่เนื้อ	จำนวน 464,930 ตัว	2) ไก่พื้นเมือง	จำนวน 1,282,732 ตัว
3) ไก่ไข่	จำนวน 37,381 ตัว	4) สุกร	จำนวน 51,416 ตัว
5) โคเนื้อ	จำนวน 116,793 ตัว	6) เป็ดเทศ	จำนวน 41,834 ตัว
7) กระบือ	จำนวน 17,506 ตัว	8) แพะ	จำนวน 1,701 ตัว

1.6 ด้านประมง

1) ปลานิล	เกษตรกร 5,431 ราย	ผลผลิต 785,680 กก.	มูลค่า 51,934,040 บาท
2) ปลาตะเพียน	เกษตรกร 2,329 ราย	ผลผลิต 335,640 กก.	มูลค่า 20,568,510 บาท
3) ปลาดุก	เกษตรกร 764 ราย	ผลผลิต 234,680 กก.	มูลค่า 15,360,070 บาท
4) ปลาไน	เกษตรกร 107 ราย	ผลผลิต 10,140 กก.	มูลค่า 608,400 บาท
5) ปลาหมอไทย	เกษตรกร 23 ราย	ผลผลิต 17,150 กก.	มูลค่า 1,321,570 บาท

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ด้านเกษตร ได้แก่

ที่	กลุ่ม/ชื่อผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์
1	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเกษตรบ้านเหล่าพรวน	ข้าวกล้องงอกหอมมะลิ
2	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีอ้อมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำกลาง	สบู่เหลวผสมสมุนไพรมะขาม
3	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ชุมชนบ้านถ่อนใหญ่	ข้าวหอมมะลิอินทรีย์
4	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ตำบลห้วยไร่	ข้าวหอมมะลิอินทรีย์
5	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง	ข้าวกล้องหอมมะลิ105
6	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง	ข้าวขัดขาวหอมมะลิ105 อินทรีย์
7	วิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ ม.4 จิกตุ	ข้าวหอมมะลิ
8	วิสาหกิจชุมชนโรงสีข้าวชุมชนครบวงจรตำบลไถ่คำ	ข้าวขาวหอมมะลิ
9	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกค่าย	แจ่วบอง
10	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง	ข้าวกล้องสามพญาอินทรีย์

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเกษตร

จ.อำนาจเจริญมีชุมชน OTOP นวัตวิถีทั้งหมด 34 ชุมชน โดยมีชุมชน OTOP นวัตวิถีด้านการเกษตร 26 แห่งประกอบด้วยชุมชนท่องเที่ยวเส้นทางสายไหม 5 ชุมชน และชุมชนท่องเที่ยวเส้นทางสายวิถีเกษตร 16 ชุมชน

1.9 สหกรณ์การเกษตร

- 1) จำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัด 29 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร 75,676 ราย
- 2) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัด 29 แห่ง
 - 2.1 ชั้น 1 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.25
 - 2.2 ชั้น 2 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.48
 - 2.3 ชั้น 3 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 48.27
- 3) การจัดชั้นประเภทกลุ่มเกษตรในจังหวัด 34 กลุ่ม สมาชิก 2,741 ราย นำมาจัดชั้น 33 กลุ่ม
 - 3.1 ชั้น 1 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.05
 - 3.2 ชั้น 2 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.25
 - 3.3 ชั้น 3 23 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 69.70
- 4) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรมมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 16,369.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.13 เมื่อเทียบกับปี 2566
- 5) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรมมีรายได้รวมทั้งสิ้น 1,695.57 ล้านบาท มีกำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก 5,966.67 บาท

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 162,297 ไร่ เกษตรกร 12,569 ราย แยกเป็น

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า		จำนวน(ราย/ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
เกษตรอินทรีย์		12,569	162,297
1 ข้าว		12,145	160,890
	T1 (เตรียมความพร้อม)	540	5,891
	T2 (ปรับเปลี่ยน)	4,559	47,649
	T3 (รับรอง)	7,046	107,350
2 มันสำปะหลัง		190	912
	T1 (เตรียมความพร้อม)	70	551
	T2 (ปรับเปลี่ยน)	120	361
3 พืชสมุนไพร		43	50
	T1 (เตรียมความพร้อม)	13	21
	T3 (รับรอง)	30	29
4 ผัก		95	271
	T1 (เตรียมความพร้อม)	20	1
	T2 (ปรับเปลี่ยน)	60	80
	T3 (รับรอง)	15	190
5 พืชผสมผสาน รับรองแล้ว (T3)		58	80
6 ปศุสัตว์อินทรีย์ รับรองแล้ว (T3)		18	78
7 ประมงอินทรีย์ รับรองแล้ว (T3)		20	16

2.2 การรับรอง GAP รวม 438 ราย/ฟาร์ม พื้นที่ 1,294 ไร่

แยกเป็น	ด้านพืช	เกษตรกร	216 ราย/แปลง	พื้นที่ 757 ไร่
	ด้านประมง	เกษตรกร	162 ราย	
	ด้านปศุสัตว์	จำนวน	60 ฟาร์ม	

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า		จำนวน(ราย/ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
GAP		438	1,294
1	พืช	216	757
2	ประมง(ปลานิล ไน ตะเพียน นวลจันทร์ ยี่สก ดูก)	162	
3	ปศุสัตว์ (ไก่เนื้อ 30 สุกร 30)	60	537

3. งบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมทั้งสิ้น รวม 732,979,392 บาท
เบิกจ่าย 86,171,482.38 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.76 (ข้อมูล ณ 21 เมษายน 2568)

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณ (Function Base) รวมทั้งสิ้น 723,437,372 บาท ผลการเบิกจ่าย 85,337,234.38 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.80

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความสามารถทางสังคม

2.2) ด้านปศุสัตว์ : แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการ กิจกรรมปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โครงการ กิจกรรมส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์

2.3) ด้านประมง : แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรประมง โครงการ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โครงการ กิจกรรมสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนรวม โครงการ ส่งเสริมอาชีพประมง โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มสหกรณ์ โครงการ ออกหนังสือรับรองทำประโยชน์ที่ดินพื้นที่นคมสหกรณ์ โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการจัดที่ดินตามนโยบายรัฐบาล

2.5) ด้านชลประทาน : บริหารทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมทางเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน โครงการ บำรุงหัวงานและคลองน้ำที่ขาดอัตราค่าจ้าง โครงการ บริหารการส่งน้ำโครงการชลประทานอำนาจเจริญ โครงการ กำจัดวัชพืช อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base) และงบอื่นๆ

1) งบประมาณจังหวัด 8,361,300 บาท ผลการเบิกจ่าย 626,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.50

1.1) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการ ส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จำนวน 1,640 ราย งบประมาณ 6,643,300 บาท ผลการเบิกจ่าย 418,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.30 โครงการ คุณภาพการผลิตพืชผักเกษตรปลอดภัยเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จำนวน 100 ราย บาท งบประมาณ 861,900 บาท ผลการเบิกจ่าย 127,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.84

1.2) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ โครงการ อำนาจเจริญเมืองสมุนไพรงบประมาณ 179,200 บาท ผลการเบิกจ่าย 80,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.87 โครงการ ภูจำปาโมเดลงบประมาณ 60,000 บาท ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

1.3) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ โครงการ ภูจำปาโมเดล งบประมาณ 616,900 บาท ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

งบประมาณอื่นๆ 1,180,720 บาท ผลการเบิกจ่าย 207,548 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.58

1) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการที่ได้รับอุดหนุนเพื่อการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ จำนวน 1,180,720 บาท ผลการเบิกจ่าย 207,548 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.58

4. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ (เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์)

4.1) สินค้าเกษตร ...ไม่มี.....

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด ตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้มความเสียหาย พบว่าปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ ไร่

5. สถานการณ์ปัจจุบันและผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือ

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดประชุมซักซ้อมแนวทางการดำเนินการตามประกาศ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ภาคการเกษตร รวมทั้งขั้นตอนในการตรวจสอบ และแบบรายงานผลตรวจสอบพื้นที่เผาไหม้ (Burn Scar) เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568 เวลา 14.30 น. ที่ประชุมมีมติมอบหมาย ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรายงานผลการปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2567/68 ทุกวันที่ 15 ของเดือน และวันที่ 30 ของเดือน

6. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

6.1 ปัญหาที่ดินทำกิน

- ไม่มี -

6.2 ปัญหาหนี้สิน -ไม่มี-